HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

11 februarie 2015*

„Mediu — Directiva 85/337/CEE — Evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului — Proiecte care trebuie sau nu trebuie să facă obiectul unei evaluări — Foraje de explorare — Punctul 14 din anexa I — Noțiunea «extracția petrolului și a gazelor naturale în scopuri comerciale» — Obligația de evaluare la extracția unei anumite cantități de gaze — Punctul 2 litera (d) din anexa II — Noțiunea «foraje de mare adâncime» — Punctul 1 din anexa III — Noțiunea «cumulare cu alte proiecte»”

În cauza C-531/13,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Verwaltungsgerichtshof (Austria), prin decizia din 11 septembrie 2013, primită de Curte la 8 octombrie 2013, în procedura

Marktgemeinde Straßwalchen și alții

împotriva

Bundesminister für Wirtschaft, Familie und Jugend,

cu participarea:

Rohöl-Aufsuchungs AG,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din doamna R. Silva de Lapuerta, președinte de cameră, domnul K. Lenaerts, vicepreședintele Curții, îndeplinind funcția de judecător al Camerei a doua, domnii J.-C. Bonichot (raportor), A. Arabadjiev și J. L. da Cruz Vilaça, judecători,

avocat general: doamna J. Kokott,

grefier: domnul I. Illéssy, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 3 septembrie 2014,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru Marktgemeinde Straßwalchen și alții, de G. Lebitsch, Rechtsanwalt;

— pentru Rohöl-Aufsuchungs AG, de C. Onz, Rechtsanwalt, asistat de H.-J. Handler;

* Limba de procedură: germana.

— pentru guvernul austriac, de C. Pesendorfer și de M. Lais, în calitate de agenți;

— pentru guvernul german, de T. Henze, de A. Lippstreu și de A. Wiedmann, în calitate de agenți;

— pentru guvernul polonez, de B. Majczyna, de D. Krawczyk și de M. Rzotkiewicz, în calitate de agenți;

— pentru Comisia Europeană, de G. Wilms și de C. Hermes, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 9 octombrie 2014,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea punctului 14 din anexa I la Directiva 85/337/CEE a Consiliului din 27 iunie 1985 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (JO L 175, p. 40, Ediție specială, 15/vol. 1, p. 174), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 (JO L 140, p. 114, denumită în continuare „Directiva 85/337”).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Marktgemeinde Straßwalchen (municipalitatea Straßwalchen), precum și alți 59 de reclamanți, pe de o parte, și Bundesminister für Wirtschaft, Familie und Jugend, pe de altă parte, cu privire la o decizie prin care Rohöl-Aufsuchungs AG a fost autorizată să realizeze un foraj de explorare pe teritoriul Marktgemeinde Straßwalchen.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

3 Articolul 4 alineatele (1) și (2) din Directiva 85/337 are următorul conținut:

„(1) Sub rezerva articolului 2 alineatul (3), proiectele enumerate la anexa I se supun unei evaluări în conformitate cu articolele 5-10.

(2) Sub rezerva articolului 2 alineatul (3), pentru proiectele enumerate la anexa II, statele membre stabilesc

(a) pe baza unei analize de caz,

sau

(b) pe baza pragurilor sau a criteriilor fixate de statul membru,

[dacă] proiectul trebuie supus unei evaluări în conformitate cu articolele 5-10.

Statele membre pot decide aplicarea ambelor proceduri prevăzute la literele (a) și (b).”

4 Anexa I la Directiva 85/337, intitulată „Proiecte care intră sub incidența articolului 4 alineatul (1)”, prevede la punctul 14:

„Extracția petrolului și a gazelor naturale în scopuri comerciale, în cazul în care cantitatea extrasă depășește 500 tone de petrol pe zi sau 500 000 metri cubi de gaz pe zi.”

5 Anexa II la Directiva 85/337, intitulată „Proiecte care intră sub incidența articolului 4 alineatul (2)”, prevede la punctul 2 litera (d):

„Industria extractivă

[…]

(d) foraje de mare adâncime, cu excepția forajelor pentru investigarea stabilității solului, în special:

— foraj geotermic;

— foraj pentru depozitarea deșeurilor nucleare;

— foraj pentru alimentarea cu apă.”

6 Anexa III la Directiva 85/337, intitulată „Criterii de selecție prevăzute în articolul 4 alineatul (3)”, are următorul cuprins:

„1. Caracteristicile proiectelor

Caracteristicile proiectelor trebuie luate în considerare în special în funcție de:

— dimensiunea proiectului;

— cumularea cu alte proiecte;

— utilizarea resurselor naturale;

— producția de deșeuri;

— poluare și alte efecte nocive;

— riscul producerii de accidente, legate în special de substanțele și tehnologiile utilizate.

2. Localizarea proiectelor

Sensibilitatea mediului în zonele geografice care ar putea fi afectate de proiect trebuie luată în considerare în special în funcție de:

— destinația existentă a terenului;

— bogăția, calitatea și capacitatea de regenerare relativă a resurselor naturale ale zonei;

— capacitatea de încărcare a mediului natural, acordând o atenție specială următoarelor zone:

(a) zone umede;

(b) zone costiere;

(c) zone montane și forestiere;

(d) rezervații și parcuri naturale;

(e) zone repertorizate sau protejate de legislația internă a statelor membre; arii cu protecție specială indicate de statele membre în conformitate cu Directivele 79/409/CEE și 92/43/CEE;

(f) zone în care normele de calitate a mediului fixate de legislația comunitară sunt deja depășite;

(g) zone cu o densitate mare a populației;

(h) peisaje importante din punct de vedere istoric, cultural și arheologic.

3. Caracteristicile impactului potențial

Efectele semnificative pe care le-ar putea avea un proiect trebuie tratate ținând seama de criteriile enumerate la punctele 1 și 2, în special în funcție de:

— răspândirea impactului (zona geografică și ponderea populației afectate);

— natura transfrontalieră a impactului;

— amploarea și complexitatea impactului;

— probabilitatea impactului;

— durata, frecvența și reversibilitatea impactului.”

Dreptul austriac

7 Anexa 1 la Legea din 2000 privind evaluarea efectelor asupra mediului (Umweltverträglichkeitsprüfungsgesetz 2000, BGBl. 697/1993), în versiunea aplicabilă situației de fapt din cauza principală (BGBl. I, 87/2009, denumită în continuare „UVP-G”), are următorul cuprins:

„Anexa cuprinde proiectele care fac obiectul evaluării efectelor asupra mediului conform articolului 3.

În coloanele 1 și 2 figurează proiectele pentru care o evaluare a efectelor asupra mediului este obligatorie și pentru care este necesară inițierea unei proceduri privind evaluarea efectelor asupra mediului (coloana 1) sau a unei proceduri simplificate (coloana 2). În cazul situației de fapt modificate menționate în anexa 1, începând de la pragul indicat, trebuie să se efectueze o evaluare individuală; în caz contrar, se aplică articolul 3a alineatele 2 și 3, cu excepția cazului în care sunt avute în vedere în mod expres numai instalații noi, construcții noi sau extinderi noi.

În coloana 3 figurează proiectele pentru care o evaluare a efectelor asupra mediului este obligatorie numai atunci când sunt întrunite anumite condiții speciale. Pentru aceste proiecte, începând de la pragurile minime indicate, trebuie să se efectueze o evaluare individuală. În cazul în care din această evaluare individuală rezultă că realizarea unei evaluări a efectelor asupra mediului este obligatorie, trebuie să se procedeze conform procedurii simplificate.

Categoriile menționate în coloana 3 care trebuie protejate sunt definite în anexa 2. Regiunile din categoriile A, C, D și E trebuie luate în considerare, la evaluarea obligativității efectuării unei EEM pentru un proiect, numai atunci când acestea sunt desemnate ca atare la data depunerii cererii.

[…]

Evaluarea efectelor asupra mediului (EEM)		EEM în procedura simplificată	
Coloana 1		Coloana 2	Coloana 3
29	a) extracție de petrol sau de gaze naturale cu o capacitate de cel puțin 500 t/zi pe sondă în cazul petrolului și de cel puțin 500 000 m^3/zi pe sondă în cazul gazelor naturale. b) […]		c) extracția petrolului sau a gazelor naturale în regiuni din categoria A care trebuie protejate, cu o capacitate de cel puțin 250 t/zi pe sondă în cazul petrolului și de cel puțin 250 000 m^3/zi pe sondă în cazul gazelor naturale; d) […] (cantitățile sau volumul exprimate la presiunea atmosferică)”

8 Articolul 1 din Legea din 1999 privind materiile prime minerale (Mineralrohstoffgesetz 1999, BGBl. I, 38/1999), în versiunea aplicabilă situației de fapt din cauza principală (BGBl. I, 111/2010, denumită în continuare „MinroG”), prevede:

„În sensul prezentei legi federale, se înțelege prin:

1. «explorare» – orice căutare directă sau indirectă de materii prime minerale, inclusiv activitățile pregătitoare aferente, precum și exploatarea și cercetarea zăcămintelor naturale de materii prime minerale și a unor astfel de halde părăsite în vederea stabilirii fezabilității exploatării;

2. «extracție» – detașarea sau eliberarea (exploatarea) materiilor prime minerale și activitățile pregătitoare, însoțitoare și succesive aferente;

[…]”

9 Articolul 119 din MinroG, intitulat „Autorizarea lucrărilor din industria extractivă”, prevede la alineatul 1:

„În vederea executării (construirii) unor instalații de minerit la suprafață, precum și a galeriilor, a puțurilor, a forajelor cu găuri de sondă începând cu 300 de metri adâncime și a sondelor începând cu 300 de metri adâncime care servesc exploatării miniere, trebuie să se obțină o autorizație din partea autorităților. […]”

Litigiul principal și întrebările preliminare

10 Prin decizia Bundesminister für Wirtschaft, Familie und Jugend din 29 august 2011, Rohöl-Aufsuchungs AG a obținut, în temeiul articolului 119 din MinroG, o autorizație pentru realizarea unui foraj de explorare pe teritoriul Marktgemeinde Straßwalchen până la o adâncime de 4 150 de metri, fără evaluarea efectelor acestuia asupra mediului. Această decizie face obiectul unei acțiuni formulate la Verwaltungsgerichtshof de Marktgemeinde Straßwalchen și de alte 59 de persoane.

11 Din decizia de trimitere reiese că autorizația în litigiu vizează mai multe lucrări și activități, în special executarea lucrărilor necesare pentru instalația de foraj și recultivarea terenului în cazul eșuării activităților de explorare.

12 Rohöl-Aufsuchungs AG a obținut permisiunea de a extrage, cu titlu experimental, în cazul descoperirii de hidrocarburi, gaze naturale într-o cantitate totală de până la 1 000 000 m^3, pentru a asigura exploatabilitatea forajului. Potrivit instanței de trimitere, se prevede să se extragă între 150 000 și 250 000 m^3 de gaze pe zi și, de asemenea, un maxim de 150 m^3 de petrol și de 18 900 m^3 de gaze naturale asociate pe zi. Hidrocarburile extrase astfel ar fi arse la periferia sitului de foraj. Nu se prevede niciun racord la o conductă de gaze de înaltă presiune.

13 Reclamanții din litigiul principal contestă validitatea autorizației în cauză, în special pentru motivul că forajul de explorare ar fi trebuit să fie supus unei evaluări privind efectele asupra mediului, conform punctului 14 din anexa I la Directiva 85/337, care prevede că extracția petrolului și a gazelor naturale trebuie supusă unei evaluări a efectelor asupra mediului atunci când intervine, pe de o parte, „în scopuri comerciale” și, pe de altă parte, atunci când cantitatea extrasă depășește pragurile indicate.

14 Instanța de trimitere solicită să se stabilească, în primul rând, dacă un foraj de explorare intervine „în scopuri comerciale” atunci când nu urmărește decât verificarea rentabilității unui zăcământ. De asemenea, apreciază că volumul total al hidrocarburilor care pot fi extrase în acest context este relativ restrâns, în condițiile în care cantitatea de gaze naturale a cărei extracție a fost autorizată în speță este limitată la un volum echivalent doar cu dublul pragului zilnic prevăzut la punctul 14 din anexa I la Directiva 85/337.

15 Verwaltungsgerichtshof arată, în al doilea rând, că, în cazul în care s-ar admite că forajele de explorare urmăresc scopuri comerciale în sensul punctului 14 din anexa I la Directiva 85/337, cantitățile de hidrocarburi a căror extracție a fost prevăzută pe zi se situează sub pragurile stabilite în UVP-G de la care un proiect necesită o evaluare a efectelor asupra mediului. Astfel, autorizația în cauză nu ține cont de hidrocarburile extrase în cadrul celorlalte foraje din regiune, ci se bazează exclusiv pe forajul de explorare vizat de cererea Rohöl-Aufsuchungs AG.

16 Verwaltungsgerichtshof arată că această abordare este conformă cu dreptul austriac, în condițiile în care punctul 29 litera a) din anexa 1 la UVP-G precizează că trebuie să se țină cont de cantitățile de petrol și de gaze naturale extrase „pe sondă” pentru a aprecia dacă este necesar să se procedeze la o evaluare a efectelor asupra mediului. Cu toate acestea, întrucât punctul 14 din anexa I la Directiva 85/337 nu conține o asemenea precizare, s-ar pune întrebarea dacă această dispoziție a fost corect transpusă de legiuitorul austriac.

17 Instanța de trimitere solicită să se stabilească, în al treilea rând, dacă autoritățile austriece aveau obligația să ia în considerare, la autorizarea forajului de explorare în cauză, efectele cumulative ale tuturor proiectelor „de aceeași natură”. Ea arată în această privință că pe teritoriul Marktgemeinde Straßwalchen se găsesc aproximativ 30 de sonde de extracție a gazelor naturale care nu au fost luate în considerare de Bundesminister für Wirtschaft, Familie und Jugend în decizia în litigiu, deși din Hotărârea Umweltanwalt von Kärnten (C-205/08, EU:C:2009:767, punctul 53) și din Hotărârea Brussels Hoofdstedelijk Gewest și alții (C-275/09, EU:C:2011:154, punctul 36) reiese că obiectivul Directivei 85/337 nu poate fi deturnat printr-o fracționare a proiectelor.

18 În lumina acestor considerații, Verwaltungsgerichtshof a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Un test de extracție a gazelor naturale limitat temporal și cantitativ, realizat în cadrul unui foraj de explorare în vederea cercetării rentabilității unei extracții permanente a gazelor naturale, constituie «extracție […] a gazelor naturale în scopuri comerciale» în conformitate cu punctul 14 din anexa I la Directiva 85/337?

În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare preliminară:

2) Punctul 14 din anexa I la Directiva 85/337 se opune unei reglementări naționale care prevede că, în cazul extracției gazelor naturale, pragurile menționate la punctul 14 din anexa I la Directiva 85/337 nu au legătură cu extracția ca atare, ci cu «extracția pe sondă»?

3) Directiva 85/337 trebuie interpretată în sensul că, într-o situație precum cea din procedura principală, în care se solicită autorizarea unui test de extracție a gazelor naturale în cadrul unui foraj de explorare, autoritatea trebuie să examineze efectul cumulativ al tuturor proiectelor de aceeași natură, mai exact, al tuturor forajelor de explorare de pe teritoriul localității în cauză pentru a stabili dacă există obligația de a evalua efectele asupra mediului?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

19 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă punctul 14 din anexa I la Directiva 85/337 trebuie interpretat în sensul că un foraj de explorare precum cel în discuție în litigiul principal, în cadrul căruia se are în vedere efectuarea unui test de extracție a gazelor naturale și a petrolului pentru a cerceta exploatabilitatea comercială a unui zăcământ, intră în domeniul de aplicare al acestei dispoziții.

20 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, potrivit articolului 4 alineatul (1) din Directiva 85/337 și sub rezerva articolului 2 alineatul (3) din aceasta, proiectele enumerate în anexa I la această directivă se supun unei evaluări a efectelor asupra mediului. Astfel, în conformitate cu punctul 14 din anexa I la directiva menționată, extracția petrolului și a gazelor naturale în scopuri comerciale trebuie supusă unei astfel de evaluări în cazul în care cantitatea extrasă depășește 500 de tone de petrol pe zi sau 500 000 m^3 de gaz pe zi.

21 Trebuie de asemenea să se amintească faptul că din cerințele aplicării uniforme a dreptului Uniunii și a principiului egalității rezultă că termenii unei dispoziții de drept al Uniunii care nu face nicio trimitere expresă la dreptul statelor membre pentru a stabili sensul și domeniul de aplicare ale acesteia trebuie în mod normal să primească în întreaga Uniune Europeană o interpretare autonomă și uniformă, care trebuie stabilită ținând seama de contextul prevederii și de obiectivul urmărit de reglementarea în cauză (a se vedea Hotărârea Edwards și Pallikaropoulos, C-260/11, EU:C:2013:221, punctul 29).

22 Este adevărat că un foraj de explorare realizat în vederea verificării exploatabilității și, prin urmare, a rentabilității unui zăcământ este, prin definiție, o operațiune efectuată în scopuri comerciale. Situația ar fi diferită, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 26 din concluzii, doar în cazul unui test de extracție care ar servi exclusiv unei activități de cercetare științifică, iar nu pregătirii unei activități economice.

23 Rezultă însă din contextul și din obiectivul punctului 14 din anexa I la Directiva 85/337 că domeniul de aplicare al acestei dispoziții nu se extinde la forajele de explorare. Astfel, această dispoziție leagă obligația efectuării unei evaluări privind efectele asupra mediului de cantitățile de petrol și de gaze naturale a căror extracție este preconizată. În acest sens, ea prevede praguri care trebuie depășite zilnic, ceea ce arată că vizează proiecte de o anumită durată care permit extracția continuă a unor cantități de hidrocarburi relativ importante.

24 În această privință, trebuie arătat că aplicarea ca atare, în cazul forajelor de explorare, a criteriilor prevăzute la punctul 14 din anexa I la Directiva 85/337 nu ar prea avea sens întrucât pragul pe care îl prevede această dispoziție este, pentru extracția de petrol, de 500 de tone pe zi, iar pentru extracția de

gaze naturale, de 500 000 m^3 pe zi, deși, astfel cum se arată în decizia contestată în litigiul principal, care autorizează doar extracția unei cantități totale de un milion m^3 de gaze naturale, limita alocată unui foraj de explorare nu are legătură cu un astfel de prag.

25 De asemenea, din explicațiile furnizate atât în decizia de trimitere, cât și în ședință rezultă că, anterior realizării unui foraj de explorare, existența efectivă a hidrocarburilor nu poate fi stabilită cu certitudine. Un asemenea foraj este realizat pentru a dovedi existența hidrocarburilor și, dacă este cazul, pentru a determina cantitatea acestora și a verifica, prin intermediul unui test de extracție, dacă se poate sau nu se poate proceda la exploatarea lor comercială. Astfel, cantitatea de hidrocarburi care poate fi extrasă zilnic se poate determina doar pe baza unui foraj de explorare. De asemenea, cantitatea de hidrocarburi a cărei extracție este preconizată în cadrul unui asemenea test, precum și durata acestuia sunt limitate la nevoile tehnice care rezultă din obiectivul de a demonstra exploatabilitatea unui zăcământ.

26 În plus, această interpretare se coroborează cu sistematica Directivei 85/337. Astfel, punctul 2 litera (d) din anexa II la aceasta se poate aplica forajelor de explorare, astfel încât nu toate forajele de explorare sunt excluse automat din sfera domeniului de aplicare al acestei directive.

27 În această privință, trebuie amintit că, în temeiul articolului 4 alineatul (2) primul paragraf din Directiva 85/337, statele membre stabilesc, fie pe baza unei analize de caz, fie pe baza pragurilor sau a criteriilor fixate de acestea, dacă proiectele care intră în domeniul de aplicare al anexei II la această directivă trebuie supuse unei evaluări privind efectele lor asupra mediului.

28 Printre aceste proiecte, la punctul 2 litera (d) din această anexă, figurează forajele de mare adâncime, cu excepția forajelor pentru investigarea stabilității solului, în special forajele geotermice, forajele pentru depozitarea deșeurilor nucleare și forajele pentru alimentarea cu apă.

29 Din textul acestei dispoziții rezultă că nu sunt enumerate exhaustiv diferitele tipuri de foraje pe care le prevede, ci că domeniul său de aplicare cuprinde toate forajele de mare adâncime, cu excepția celor efectuate pentru investigarea stabilității solului.

30 Astfel, este necesar să se constate că, în măsura în care forajele de explorare constituie foraje de mare adâncime, ele intră în domeniul de aplicare al punctului 2 litera (d) din anexa II la Directiva 85/337.

31 În speță, trebuie remarcat că un foraj de explorare precum cel în discuție în litigiul principal, care urmărește să determine exploatabilitatea comercială a unui zăcământ și care poate ajunge până la 4 150 de metri adâncime, constituie un foraj de mare adâncime în sensul punctului 2 litera (d) din anexa II la directiva menționată.

32 Având în vedere considerațiile care precedă, este necesar să se răspundă la prima întrebare că punctul 14 din anexa I la Directiva 85/337 trebuie interpretat în sensul că un foraj de explorare precum cel în discuție în litigiul principal, în cadrul căruia se are în vedere efectuarea unui test de extracție a gazelor naturale și a petrolului pentru a cerceta exploatabilitatea comercială a unui zăcământ, nu intră în domeniul de aplicare al acestei dispoziții.

Cu privire la a doua întrebare

33 Având în vedere răspunsul formulat la prima întrebare, nu este necesar să se răspundă la a doua întrebare.

Cu privire la a treia întrebare

34 Prin intermediul celei de a treia întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă Directiva 85/337 trebuie interpretată în sensul că, pentru a stabili dacă un foraj de explorare precum cel în discuție în litigiul principal este supus obligației de evaluare a efectelor asupra mediului, autoritatea competentă trebuie să ia în considerare doar efectele cumulative ale proiectelor de aceeași natură, în speță, potrivit instanței de trimitere, toate forajele exploatate pe teritoriul localității.

35 Astfel cum a arătat avocatul general la punctul 47 din concluzii, întrucât această întrebare nu este adresată decât în cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, instanța de trimitere pare să plece de la premisa că, în cauza cu care este sesizată, obligația de evaluare a efectelor asupra mediului nu poate rezulta decât din articolul 4 alineatul (1) din Directiva 85/337 coroborat cu punctul 14 din anexa I la această directivă.

36 Această premisă este însă eronată din moment ce, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 27 și 30 din prezenta hotărâre, o asemenea obligație poate rezulta din articolul 4 alineatul (2) din Directiva 85/337 coroborat cu punctul 2 litera (d) din anexa II la această directivă.

37 În aceste condiții, în cadrul procedurii de cooperare între instanțele naționale și Curte, instituită la articolul 267 TFUE, este de competența acesteia din urmă să ofere instanței naționale un răspuns util, care să îi permită să soluționeze litigiul cu care a fost sesizată. Din această perspectivă, Curtea trebuie, dacă este cazul, să reformuleze întrebările care îi sunt adresate. De asemenea, Curtea poate fi determinată să ia în considerare norme de drept al Uniunii la care instanța națională nu a făcut trimitere în întrebarea sa.

38 Prin urmare, este necesar să se răspundă la a treia întrebare în lumina obligațiilor care pot rezulta din articolul 4 alineatul (2) din Directiva 85/337 coroborat cu punctul 2 litera (d) din anexa II la această directivă.

39 La punctul 27 din prezenta hotărâre s-a amintit că, în temeiul articolului 4 alineatul (2) din Directiva 85/337, statele membre trebuie să stabilească, fie pe baza unei analize de caz, fie pe baza pragurilor sau a criteriilor fixate de acestea, dacă proiectele care intră în domeniul de aplicare al anexei II la această directivă trebuie supuse unei evaluări privind efectele lor asupra mediului.

40 În ceea ce privește stabilirea acestor praguri sau criterii, trebuie amintit că, fără îndoială, articolul 4 alineatul (2) litera (b) din Directiva 85/337 conferă statelor membre o marjă de apreciere în această privință. Cu toate acestea, o asemenea marjă de apreciere este limitată de obligația, enunțată la articolul 2 alineatul (1) din directivă, ca proiectele care ar putea avea efecte importante, *inter alia*, prin natura, mărimea sau localizarea lor să facă obiectul unui studiu privind efectele asupra mediului (Hotărârea Salzburger Flughafen, C-244/12, EU:C:2013:203, punctul 29).

41 Astfel, criteriile și pragurile menționate la articolul 4 alineatul (2) litera (b) din Directiva 85/337 au ca obiectiv facilitarea aprecierii caracteristicilor concrete ale unui proiect pentru a determina dacă acesta trebuie să facă obiectul unei evaluări privind efectele sale asupra mediului (Hotărârea Salzburger Flughafen, EU:C:2013:203, punctul 30).

42 Rezultă că autoritățile naționale competente, sesizate cu o cerere de autorizare a unui proiect aparținând categoriilor enumerate în anexa II la această directivă, trebuie să efectueze o examinare specială a problemei dacă, ținând seama de criteriile care figurează în anexa III la directiva menționată, este necesar să se procedeze la o evaluare a efectelor asupra mediului (a se vedea în acest sens Hotărârea Mellor, C-75/08, EU:C:2009:279, punctul 51).

43 În această privință, din cuprinsul punctului 1 din această anexă III rezultă că este necesar să se aprecieze caracteristicile unui proiect, în special în raport cu efectele sale cumulative cu alte proiecte. Astfel, neluarea în considerare a efectului cumulativ al unui proiect cu alte proiecte poate să aibă ca rezultat practic sustragerea acestuia de la obligația de evaluare, deși, privit în ansamblu cu alte proiecte, acesta ar putea avea efecte semnificative asupra mediului (a se vedea în acest sens Hotărârea Brussels Hoofdstedelijk Gewest și alții, EU:C:2011:154, punctul 36).

44 Această cerință trebuie interpretată prin prisma punctului 3 din anexa III la Directiva 85/337, potrivit căruia efectele semnificative pe care le-ar putea avea un proiect trebuie tratate ținând seama de criteriile enumerate la punctele 1 și 2 din aceeași anexă, în special în funcție de probabilitatea, de răspândirea, de amploarea, de durata și de reversibilitatea impactului acestui proiect.

45 Rezultă că revine unei autorități naționale, atunci când verifică dacă un proiect trebuie supus unei evaluări privind efectele asupra mediului, sarcina de a examina impactul pe care acesta l-ar putea avea împreună cu alte proiecte. De altfel, în lipsa unei precizări, această obligație nu se limitează doar la proiectele de aceeași natură. Astfel cum a arătat avocatul general la punctul 71 din concluzii, în cadrul acestei analize prealabile, trebuie să se cerceteze dacă, având în vedere efectele altor proiecte, efectele forajelor de explorare asupra mediului pot fi mai importante decât în absența acestora.

46 În plus, trebuie amintit că efectul util al Directivei 85/337 ar fi astfel grav compromis dacă autoritățile competente ale unui stat membru ar putea să nu ia în considerare partea din proiect care trebuie realizată în alt stat membru pentru a se pronunța asupra problemei dacă un proiect este supus obligației de evaluare a efectelor sale asupra mediului (Hotărârea Umweltanwalt von Kärnten, EU:C:2009:767, punctul 55). Din aceleași motive, aprecierea privind efectele altor proiecte nu poate depinde de limitele municipalităților.

47 În lumina tuturor considerațiilor care precedă, este necesar să se răspundă la a treia întrebare că articolul 4 alineatul (2) din Directiva 85/337 coroborat cu punctul 2 litera (d) din anexa II la această directivă trebuie interpretat în sensul că din această dispoziție poate rezulta obligația de a realiza o evaluare a efectelor asupra mediului ale unui foraj de mare adâncime precum forajul de explorare în discuție în litigiul principal. Autoritățile naționale competente trebuie astfel să efectueze o examinare specială a problemei dacă, ținând seama de criteriile care figurează în anexa III la directiva menționată, trebuie să se procedeze la o evaluare a efectelor asupra mediului. În acest cadru, trebuie să se analizeze în special dacă, având în vedere efectele altor proiecte, efectele forajelor de explorare asupra mediului pot fi mai importante decât în absența unor asemenea proiecte. Această apreciere nu poate depinde de limitele municipalităților.

Cu privire la cheltuielile de judecată

48 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

1) **Punctul 14 din anexa I la Directiva 85/337/CEE a Consiliului din 27 iunie 1985 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009, trebuie interpretat în sensul că un foraj de explorare precum cel în discuție în litigiul principal, în cadrul căruia se are în vedere efectuarea unui test de extracție a gazelor naturale și a petrolului pentru a cerceta exploatabilitatea comercială a unui zăcământ, nu intră în domeniul de aplicare al acestei dispoziții.**

2) **Articolul 4 alineatul (2) din Directiva 85/337, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/31, coroborat cu punctul 2 litera (d) din anexa II la această directivă trebuie interpretat în sensul că din această dispoziție poate rezulta obligația de a realiza o evaluare a efectelor asupra mediului ale unui foraj de mare adâncime precum forajul de explorare în discuție în litigiul principal. Autoritățile naționale competente trebuie astfel să efectueze o examinare specială a problemei dacă, ținând seama de criteriile care figurează în anexa III la Directiva 85/337, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/31, trebuie să se procedeze la o evaluare a efectelor asupra mediului. În acest cadru, trebuie să se analizeze în special dacă, având în vedere efectele altor proiecte, efectele forajelor de explorare asupra mediului pot fi mai importante decât în absența unor asemenea proiecte. Această apreciere nu poate depinde de limitele municipalităților.**

Semnături